

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/48/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3520201915
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Vrtochová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3520201915.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Vrtochovej a sudcov JUDr. Eriky Zajačovej a JUDr. Denisa Vékonyho, v právnej veci navrhovateľa: N. N., nar. XX.X.XXXX, bytom K. I. T., t. č. ÚVTOS Dubnica nad Váhom, zastúpený: JUDr. Ivan Kišš, LL.M., advokát v Dubnici nad Váhom, Námestie Matice slovenskej 426/33, proti: R. N., nar. X.X.XXXX, trvale bytom I. T., o zrušenie vyživovacej povinnosti, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 14. októbra 2020, č.k. 8Pc/12/2020-32, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že :

Súd z r u š u j e vyživovaciu povinnosť navrhovateľa N. N., nar. XX.X.XXXX, voči dcére R. N., nar. X.X.XXXX určenú naposledy rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 5Pc/47/2018-51, zo dňa 13.05.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5CoP/41/2019-68 zo dňa 25.09.2019, a to s účinnosťou od 13.03.2021.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. návrh zamietol a výrokom II. rozhodol o náhrade trov konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ podal návrh na zrušenie výživného, plateného plnoletej dcére R. N.. Uviedol, že dcéra R. N. ukončila štúdium na Strednej škole beauty služieb, D., maturitnou skúškou a o jej ďalšom pokračovaní v štúdiu nemá vedomosť. R. N. so zrušením výživného nesúhlasila. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, R. N., potvrdenia o štúdiu, spisu tunajšieho súdu 5Pc/47/2018, pričom zistil tento skutkový stav: Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 5P/47/2018-51, zo dňa 13.05.2019 v spojení s Rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5CoP/41/2019-68 zo dňa 25.09.2019, súd určil výživné navrhovateľa ako otca voči R. N. vo výške 150,- Eur mesačne, s účinnosťou od 17.12.2018. V čase rozhodnutia súdu bola R. N. žiačkou 3. ročníka strednej školy. Otec sa v čase určenia výživného nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody a to na základe rozsudkov tunajšieho súdu 15T/3/2018-670 zo dňa 09.10.2018 a č.k. 2T//86/2018-423 zo dňa 25.04.2019. V odôvodnení rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 5P/47/2018-51, zo dňa 13.05.2019, sa konštatuje, že rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 2T//86/2018-423 zo dňa 25.04.2019 bol navrhovateľ odsúdený za zločin sexuálneho násillia, ktorého sa dopustil na oboch v tom čase maloletých dcérach, za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní ôsmich rokov, rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 30.04.2019. V rozsudku č.k. 5P/47/2018-51, zo dňa 13.05.2019, sa ďalej konštatuje, že navrhovateľ bol rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 15T/3/2018-670 zo dňa 09.10.2018, odsúdený za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby,

ktorého sa dopustil na R. N. a jej matke. Súd pri určení vyživovacej povinnosti vychádzal na strane otca z princípu potenciality príjmov, pričom otec sa svojim úmyselným protiprávnym konaním, majúcim znaky trestného činu, za ktorý bol vzatý do väzby a za ktorý bol následne odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody, pripravil o príjem. Súd pri určení výšky výživného tak vychádzal z príjmu otca, ktorý dosahoval pred nástupom do väzby vo výške cca 600,- Eur mesačne s tým, že otec mal možnosť si zabezpečovať príjem minimálne v uvedenom rozsahu, v čom mu počas pobytu na slobode nebránil ani jeho zhoršený zdravotný stav. Právny zástupca navrhovateľa uviedol, že navrhovateľ má diagnózu diabetes, nie je mu umožnené vo výkone trestu pracovať, navrhovateľ žiadal aj o presunutie do iného ústavu, kde by mohol pracovať s touto diagnózou, zatiaľ mu nebolo vyhovené. Výživné je pre neho v uvedenej výške likvidačné, prepustený má byť až v roku 2025. Navrhovateľ pri svojom výsluchu uviedol, že do nástupu na väzbu 5.2.2018 riadne platil výživné a zabezpečoval veci pre dcéru. Od nástupu na výkon trestu neustále pýta prácu, práca mu nie je pridelená, keď vyjde zo zariadenia, bude mať 15.000,- Eur dlh po 8 rokoch, dlh mu bude len narastať, nemá žiadny majetok. R. vo veci uviedla, že nesúhlasí so zrušením vyživovacej povinnosti. Študuje dennou formou, je v 1. ročníku štúdia. Musí platiť podnájom, má 5 rokov diabetes. Musí pracovať a peniaze by sa jej zišli, pracuje brigádne, mesačne 80 hodín, je to okolo 350,- Eur. Navrhovateľ jej neprispieva na výživu odkedy nastúpil do výkonu trestu a to je od 5.2.2018. Z potvrdenia Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, fakulta chemickej a potravinárskej technológie, vyplýva, že R. N. je v školskom roku 2020/2021 študentkou ich fakulty.

3. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa na zrušenie výživného voči jeho plnoletej dcére R. N. nie je dôvodný. Otec nepreukázal dôvodnosť návrhu, ktorej následkom by bolo rozhodnutie súdu o zrušení výživného, skutočnosti odôvodňujúce zrušenie výživného z vykonaného dokazovania nevyplývali. Súd poukázal na to, že výživné zo strany navrhovateľa ako otca voči plnoletej dcére R. N. bolo určené Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 5P/47/2018-51, zo dňa 13.05.2019, v spojení s Rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5CoP/41/2019-68 zo dňa 25.09.2019, a to sumou 150,- Eur mesačne, s účinnosťou od 17.12.2018. V čase rozhodnutia súdu bola R. N. žiačkou 3. ročníka strednej školy, toho času navštevuje dennú formu Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, fakultu chemickej a potravinárskej technológie, jej štúdiom bolo preukázané predložením potvrdenia o štúdiu, ako i výpoveďou R. N.. V čase rozhodnutia o výživnom sa navrhovateľ nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody a to na základe vyššie uvedených trestných rozsudkov, ktorými bol odsúdený za zločin sexuálneho násillia, ktorého sa dopustil na oboch v tom čase maloletých dcérach, za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní ôsmich rokov, ako i za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby, ktorého sa dopustil na R. N. a jej matke. Súd v tom čase pri určení výšky výživného vychádzal z príjmu otca vo výške cca 600,- Eur mesačne s tým, že navrhovateľ ako otec mal možnosť si zabezpečovať príjem minimálne v uvedenom rozsahu, s poukazaním na princíp potenciality príjmov, keďže do výkonu trestu sa navrhovateľ dostal na základe svojho úmyselného trestného činu, čím sa sám pripravil o príjem. Toho času sa otec nachádza stále vo výkone trestu na základe vyššie uvedených trestných rozsudkov, na jeho strane v žiadnom smere nedošlo k zmene pomerov. Nedošlo tak k zmene pomerov (s poukazom na § 78 ods. 1 a ods. 3 Zákona o rodine), ktorá by odôvodňovala zmenu súdneho rozhodnutia, ktorým bola vyživovacia povinnosť na R. zo strany navrhovateľa určená. Zo strany navrhovateľa ďalej nedošlo k preukázaniu skutočnosti, že jeho dcéra R., voči ktorej má zákonnú vyživovaciu povinnosť, nadobudla schopnosť sa sama živiť. Ako už súd konštatoval vyššie, naopak bolo preukázané, že táto navštevuje vysokú školu dennou formou a pripravuje sa tak na svoje budúce povolanie. Skutočnosť, že si brigádne privyrába, neznamena, že nadobudla schopnosť samostatne sa živiť, brigádami si zrejme musí zaobstarávať finančné prostriedky na svoju výživu, ako aj na náklady spojené so štúdiom, ktoré nie sú jej poskytované zo strany navrhovateľa, ako jej otca. Záverom súd konštatoval, že skutočnosti uvádzané otcom v konaní ohľadne nemožnosti pracovných príležitostí vo výkone trestu, sú pre rozhodnutie, a to s poukazom na vyššie uvedené odôvodnenie, irelevantné. Súd opätovne zdôraznil, že spáchanie úmyselného trestného činu zo strany otca ako povinného, za ktorý bol následne právoplatne odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody, je konaním navrhovateľa ako povinného prispievať na výživu svojho dieťaťa, ktorým sa sám bez vážneho dôvodu vzdal výhodného zamestnania. Skutočnosť, že takýmto konaním sa navrhovateľ vzdal svojho príjmu a následne stratil možnosť platiť výživné, nemôže byť na ujmu jeho plnoletej dcéry R. N., ako osoby oprávnenej. Z vyššie uvedených dôvodov súd návrh navrhovateľa na zrušenie vyživovacej povinnosti ako nedôvodný zamietol. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal včas odvolanie navrhovateľ, v ktorom uviedol, že s rozhodnutím okresného súdu sa v plnom rozsahu nestotožňuje a nesúhlasí s ním, nakoľko súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a toto rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podaným návrhom sa domáhal zrušenia výživného plateného plnoletej dcére R. N., nakoľko táto ukončila štúdium na Strednej škole Beauty služieb D. maturitnou skúškou. Počas pojednávania uviedol, že sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, má diagnózu diabetes a z tohto dôvodu mu napriek jeho snahe a záujmu nie je umožnené pracovať a nedisponuje tak žiadnym príjmom, z ktorého by mohol uhrádzať výživné. Žiadosti o preradenie do iného ústavu, kde by mohol pracovať mu nebolo vyhovené aj z dôvodu jeho diagnózy, nakoľko v inom ústave na výkon trestu nie je zabezpečené stravovanie pre odsúdených s takouto diagnózou. Do nástupu na väzbu 05.02.2018 výživné riadne platil a taktiež pre dcéru zabezpečoval všetky potrebné veci. Nakoľko nemá žiadny príjem, tak napriek jeho snahe nemá z čoho platiť výživné, pričom do skončenia jeho výkonu trestu (po 8 rokoch) nezaplatené výživné narastie na sumu 15.000 Eur. Má za to, že dostatočne preukázal skutočnosť, že nemá žiadny príjem. Túto skutočnosť v odôvodnení napadnutého rozhodnutia sám súd prvej inštancie potvrdil, keď uviedol, že sa o príjem pripravil svojim úmyselným trestným činom, teda že momentálne žiadny príjem nemá. Súd prvej inštancie sa dostatočne nezaoberal skutočnosťou, že nemá z čoho výživné platiť a dlh výživného sa len navyšuje. Súd prvej inštancie jednoznačne pri svojom rozhodovaní pochybil, keď nesprávne vyhodnotil, (týmto sa ani dostatočne nezaoberal) nemožnosť jeho zamestnania. Je pravda, že v minulosti bol v ÚVTOS do zamestnania zaradený, avšak po mesiaci bol kvôli jeho diagnóze vyradený. S jeho diagnózou môže pracovať denne maximálne 4 hodiny, ale v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, kde je umiestnený sa umožňuje pracovať iba na 8 hodín denne. Každý mesiac píše žiadosť o zaradenie do zamestnania, pričom taktiež žiada aj o preradenie do iného ÚVTOS, ale nie je mu vyhovené. Opätovne zdôrazňuje, že počas pobytu na slobode sa riadne staral o rodinu a plnil si všetky zákonom stanovené povinnosti, vrátane platenia výživného. Uvedené súd prvej inštancie vôbec nezohľadnil. Má za to, že je neúčelné, aby bol naďalej zaviazaný na povinnosť platiť výživné plnoletej dcére, keď je jednoznačné a preukázané, že nedisponuje a ani nebude disponovať dostatočnými finančnými prostriedkami. Navyše ponechaním tejto povinnosti bude jeho dlh na výživnom len narastať až do extrémnej výšky, ktorú nebude mať po výstupe z ÚVTOS ani z čoho zaplatiť a sťažuje to jeho riadny návrat do života. Z vyššie uvedených dôvodov žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že vyživovaciu povinnosť voči dcére Nikole N. v celom rozsahu zruší, alternatívne aby rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 65 a § 66 CMP na odvolacom pojednávaní podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť.

6. Podľa § 78 ods. 1 a ods. 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov .

7. Podľa § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

8. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie, na nariadenom odvolacom pojednávaní doplnil dokazovanie oboznámením písomného podania navrhovateľa zo dňa 26.04.2021 a jeho prílohy zo dňa 16.03.2021, obsahom lustrácie Sociálnej poisťovne zo dňa 06.10.2021, dokladmi predloženými R. N. (pracovná zmluva a dohoda o zmene pracovnej zmluvy). Právny zástupca navrhovateľa zotrval na podanom odvolaní ako i na jeho dôvodoch. R. N. uviedla, že od 01.09.2020 do 12.03.2021 bola študentkou Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, fakulty chemickej a potravinárskej technológie, a to dennou formou štúdia, je zamestnaná v spoločnosti TESCO STORES, a.s., súhlasila so zrušením

vyživovacej povinnosti. Z potvrdenia Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, fakulty chemickej a potravinárskej technológie predloženého navrhovateľom boli vyššie uvedené tvrdenia R. N. o návšteve školy potvrdené. Rovnako z lustrácie Sociálnej poisťovne a z pracovnej zmluvy a dohody o zmene pracovnej zmluvy vyplýva, že R. N. je zamestnaná. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je obmedzené na obdobie, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť a kedy nastane takýto právny stav závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené záujmy a potreby, majetkové pomery a podobne. Odvolací súd mal v prejednávanej veci po doplnení dokazovania na nariadenom pojednávaní preukázať, že dcéra navrhovateľa R. Psoťná je plnoletá, zárobkovo činná, je zamestnaná v spoločnosti TESCO STORES, a.s., so sídlom v Bratislave, teda je schopná sama sa živiť. Vzhľadom na uvedené v predmetnej veci je teda zákonný dôvod pre zrušenie vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči dcére, a to od 13.03.2021, teda do dňa kedy už nebola študentkou a začala byť schopná sama sa živiť.

9. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

10. O trovách konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 a 2 CSP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

11. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).